

ตึกเรา

ร้อยเรื่องราว เล่าเรื่องตึก
ร้อยปีความทรงจำ คำสติกการเปลี่ยนแปลง ก่อนจะเป็น "ตึกมิวเซียมสยาม"
A Century of Our Building
Rediscovering years of changes and memories

ตึกเก่า

New Take
on Old Building

เล่าใหม่

MU^{useum}
siam
Discovery Museum

100 ปี
ตึกเรา
ร้อยเรื่องราว เล่าเรื่องตึก
ย้อนความทรงจำ รำลึกการเปลี่ยนแปลง ก่อความเป็น "ตึกมิวเซียมสยาม"
A Century of Our Building
Rediscovering years of changes and memories

ตึกเก่า
New Take
on Old Building

เล่าใหม่

มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้
MUSEUM of SIAM : Discovery Museum

๒๓ เมษายน - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
๑๐:๐๐ - ๑๘:๐๐ น. (ปิดวันจันทร์)
23 April - 31 Dec 2022 | 10 am - 6 pm (Closed Mondays)

สารจาก สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ในปี ๒๕๖๕ นี้ “ตึกมิวเซียมสยาม” มีอายุครบรอบ ๑๐๐ ปีแล้ว สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ในฐานะผู้ดูแลอาคารอนุรักษ์ซึ่งเป็นสมบัติของชาติแห่งนี้ มีแนวคิดที่จะเฉลิมฉลอง ๑ ศตวรรษของอาคารตามแนวทางของพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ ภายใต้แคมเปญ “๑๐๐ ปี ตึกเรา”

คำนี้มีที่มา เพราะประกอบด้วยคำสำคัญ คือคำว่า “ตึกเรา” ด้วยเป็นตึกที่สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นตึกกระทรวงพาณิชย์ ก่อนที่จะเปลี่ยนมาเป็นตึกพิพิธภัณฑ์ เมื่อช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

ตึกแห่งนี้จึงเป็นที่ที่ผู้คนจำนวนมากมีประสบการณ์ และมีความทรงจำในต่างห้วงเวลา “เรา” ในที่นี้ จึงไม่ได้จำกัดความหมายถึงเจ้าหน้าที่ มิวเซียมสยาม หรือชาวกระทรวงพาณิชย์ แต่เพียงเท่านั้น แต่ครอบคลุมไปถึงสาธารณชน ทั้งหน่วยงาน นักเรียน นักศึกษา ครอบครัว ผู้สูงวัยจากทั่วประเทศ ที่มาหาประสบการณ์ การเรียนรู้ที่นี่ และถือเป็นเจ้าของตึกหลังนี้ร่วมกัน

นิทรรศการ “ตึกเก่าเล่าใหม่” ก็เป็นอีกหนึ่งกิจกรรม ภายในโครงการ “๑๐๐ ปี ตึกเรา” เปิดโอกาสให้ทุกคน มาร่วมร้อยเรื่องราว เล่าเรื่องตึก รื้อฟื้นความทรงจำ รำลึกการเปลี่ยนผ่าน ก่อนจะเป็น “ตึกมิวเซียมสยาม” ในทุกวันนี้

ราเมศ พรหมเย็น
รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
และผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ปี ๒๕๖๕ นี้ “มิวเซียมสยาม”
ถือเป็นโอกาสพิเศษที่จะเชิญชวนทุกท่านมาร่วมเฉลิมฉลอง
และรำลึกถึงอาคารซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของ “เรา” แห่งนี้

โบราณสถานอันสง่างามหลังนี้ ก่อสร้างแล้วเสร็จพร้อมเปิดใช้งานเป็น
“กระทรวงพาณิชย์” เมื่อปี ๒๔๖๕
ไขแล้ว ตึกที่ปัจจุบันมิวเซียมสยามตั้งอยู่
มีอายุครบ ๑ ศตวรรษ หรือ ๑๐๐ ปีแล้ว
เป็น ๑ ศตวรรษ ของการเปลี่ยนผ่าน จากการออกแบบของ
นายช่างชาวอิตาลี สู่กระทรวงพาณิชย์ และมิวเซียมสยาม
เป็น ๑๐๐ ปี ของความทรงจำของผู้คนที่เคยทำงาน หรือมาใช้บริการที่นี่
เป็นตึกเก่าที่เต็มไปด้วยเรื่องราวมากมายให้เล่าขาน

เราขอเชิญทุกท่านมาร่วมบันทึกความทรงจำกันในนิทรรศการ

ตึกเก่าเล่าใหม่

“ตึกเรา” แห่งนี้ ไม่ได้หมายรวมถึง “เรา” ที่เป็นชาว “มิวเซียมสยาม” เท่านั้น
แต่โอบรับเอา “สาวก” มิวเซียมสยามทุกท่าน
รวมถึงเยาวชนและประชาชนไทยทั่วไป ได้มีส่วนมาเป็นเจ้าของ “ตึกเรา” ร่วมกัน

In 2022, Museum Siam invites everyone to celebrate a special occasion as we rediscover “our” building. This magnificent structure was completed and launched as the Ministry of Commerce building in 1922.

Yes, the building in which Museum Siam is housed celebrates its 100th anniversary this year!

It has been a century of changes, from Italian masters’ masterpiece to the Ministry of Commerce office, and later Museum Siam.

It has been a century of memories of those who have worked or visited this place. The old building is filled with anecdotes and stories.

We invite you to cherish those memories together in the
“New Take on Old Building” exhibition.

When we say “our” building, we do not just mean Museum Siam people, but we also refer to fans of Museum Siam, children, and Thai people who are all owners of “our” building.

ก่อสร้างเปิดตึกใหม่

ตึกกระทรวงพาณิชย์ กับหลักสามประการ

อาคารหลังนี้ สร้างขึ้นเพื่อเป็นสำนักงานของ “กระทรวงพาณิชย์” เป็น “ออฟฟิศบิลดิ้ง” หมาย “พาเลซ” อย่างที่หลายคนเข้าใจ แดมสร้างขึ้นอย่างรีบเร่ง เริ่มเขียนแบบปี ๒๔๖๔ ก่อสร้างแล้วเสร็จปี ๒๔๖๕ นั่นคือต้องเนรมิตตึกใหญ่แห่งใหม่ให้ได้ภายใน ๒ ปี!

ด้วยเป็นอาคารที่ทำการของรัฐ การออกแบบก่อสร้างตึกใหม่ของเราจึงตกเป็นหน้าที่ของ กรมโยธาธิการ มีนายมาริโอ ตามาญโญ (Mario Tamagno) เป็นซีพอาคิเด็ก หรือหัวหน้ากองสถาปัตยกรรม และนายเอมีลิโอ โจวันนี กอลโล (Emilio Giovanni Gollo) เป็นซีพอินยิเนีย หรือหัวหน้าวิศวกร นายช่างคู่บุญทั้งสองจะเป็นผู้รับผิดชอบโปรเจกต์ร้อนแห่งนี้

ในเวลานั้นเป็นช่วงปลาย ร.๖ แดมยังเป็นปลายอายุราชการของนายช่างชาวอิตาลีวัยกลางคน ทั้งคู่ ด้วยประสบการณ์การทำงานในเมืองสยามร่วม ๒๐ กว่าปี ทำให้ทั้งสองสูงงอมในด้านการออกแบบและพร้อมที่จะผลิตผลงานสร้างชื่อ ให้เราได้มาเฉลิมฉลองครบ ๑ ศตวรรษ กันในปีนี้

เอื้อเฟื้อภาพโดย หน่วยปฏิบัติการวิจัย The Arc of Memory จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Images Courtesy of the Arc of Memory Research Unit, Chulalongkorn University

ช่างฝรั่งในกรมโยธาธิการ

Foreign Chiefs in the Public Works Department

กรมโยธาธิการก่อตั้งขึ้นในปี ๒๔๓๐ หรือราวกลาง ร.๕ เพื่อเป็นหน่วยงานรับออกแบบก่อสร้างอาคารให้กับโครงการของรัฐ รัฐบาลสยามจึงจ้าง “อาคิเด็ก” และ “อินยิเนีย” ชาวตะวันตกเข้ามารับราชการ ส่วนใหญ่แล้วเป็นคนอิตาลีเนื่องจากชาวสยามยังไม่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้

พระราชพิธีก่อพระฤกษ์ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในปี ๒๔๕๑

เอมีลิโอ โจวันนี กอลโล (Emilio Giovanni Gollo)

ที่หมีกอลโล คืออินยิเนียคู่บุญที่ทำงานร่วมกับตามาญโญมาโดยตลอด เขาจบการศึกษาจากสถาบันการช่างวิศวกรรมแห่งตูลูรีน เข้ามารับราชการในปี ๒๔๕๒ ก่อนตามาญโญเพียงปีเดียว

ผลงานสร้างชื่อของเขา คือการคิดค้นทำฐานรากอาคารพระที่นั่งอนันตสมาคม ให้มีลักษณะเป็นกล่องเหมือนอับเฉาเรือ ทำให้อาคารขนาดมหึมาหนาหนักเช่นนั้น ตั้งอยู่บนพื้นโคลนได้โดยไม่จม

นายช่างกอลโลเป็นคนมุ่งมั่น ขยันทุ่มเทจนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “พระยาศิลปศาสตร์โสภิต”

เขาทำงานในสยามร่วม ๒๕ ปี และกลับบ้านเกิดที่อิตาลีไปในปี ๒๔๖๗

ตึกแห่งนี้เป็นผลงานการออกแบบโครงสร้างอันมหัศจรรย์ของนายช่างผู้นี้

มาริโอ ตามาญโญ (Mario Tamagno)

คือชายหนุ่มหนวดโง้งที่เห็นอยู่ที่นี่ เขาเป็นใคร มาเปิดประวัติดูกันหน่อย

หลังจากสถาปนาศิลปะอันมีชื่อแห่งเมืองตูรินมานาน อาคิเด็กหนุ่มไฟแรงคนนี้ก็ล่องเรือมาถึงสยามในปี ๒๔๔๓ เพื่อเข้ารับราชการในกรมโยธาธิการ ทำงานออกแบบโครงการก่อสร้างใหญ่ๆ หลายโปรเจกต์ โดยเฉพาะพระราชวังและวัง ในพระราชวังดุสิต ซึ่งผุดขึ้นมาอย่างมากมายในช่วงปลายรัชสมัย ร.๕

เมื่อเปลี่ยนรัชกาล ตามาญโญ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากองสถาปัตยกรรม กล่าวได้ว่า เขาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของงานสถาปัตยกรรมในสมัย ร.๖ อันเป็นยุคที่มีพระราชนิยมย้อนกลับไปในรูปแบบคลาสสิกจำ ตามาญโญเซ็นสัญญากับกรมโยธาธิการยาวนานถึง ๒๕ ปีเต็ม เขากลับอิตาลีไปในปี ๒๔๖๘ เมื่อสิ้นรัชกาลที่ ๖

อาคารกระทรวงพาณิชย์แห่งนี้เป็นผลงานในช่วงท้ายๆ ก่อนกลับมาดูภูมิ

The Birth of a New Building

Ministry of Commerce building and the three principles

This building was constructed as an office building for the Ministry of Commerce, not a palace as many have mistaken it for. It was actually built in a hurry - the drawings were designed in 1921, and the construction was completed in 1922, meaning this huge new structure took only two years to build!

As a state building, the design and construction thus belonged to the Public Works Department. **Mario Tamagno** was the chief architect. **Emilio Giovanni Gollo** was the chief engineer. The duo was in charge of this pressed-for-time project. It was towards the end of King Rama VI's reign at the time, and the Italian duo was about to retire. Having worked in Siam for two decades, Tamagno and Gollo were richly experienced and able to create this masterpiece whose centennial we are celebrating this year.

ARC OF MEMORY

หลักสามข้อ ในการออกแบบอาคารกระทรวงพาณิชย์ ก็คือ

The three principles in designing the Ministry of Commerce office building were:

๑. ออกแบบโดยใช้ไวยากรณ์แบบคลาสสิก ตามที่ได้ร่ำเรียนจากสถาบันการศึกษาในบ้านเกิด

1. Using classical architecture as the Italian masters had learned in their home country.

๒. ดัดแปลงไวยากรณ์คลาสสิกนั้นให้เข้ากับภูมิอากาศร้อนชื้นของเมืองสยาม

2. Adapting the classical architecture elements to suit the hot and humid climate of Siam.

๓. นำวัสดุก่อสร้างใหม่ล่าสุดอย่าง “คอนกรีตเสริมเหล็ก” เข้ามาใช้กับโครงสร้างของอาคาร

3. Making use of the latest construction material at the time, reinforced concrete.

หลักข้อที่หนึ่ง ไวยกรณ์คลาสสิก

ตึกใหม่หลังนี้เป็นตึกแบบฝรั่ง ที่นำรูปแบบสถาปัตยกรรม “คลาสสิก” ของกรีก-โรมัน มาเรียบพื้น ก่อเกิดเป็นกระแสนิยมอย่างยาวนานในยุโรป (รวมถึงในดินแดนอาณานิคม) มาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ จนถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐
 ที่ว่า “คลาสสิก” นั้น มีไวยกรณ์เช่นไร ขวันท่านมาพิจารณา

The first principle Classical Architecture

The new building was a Western-style structure in Classical Revival style inspired by historical buildings in Greek and Roman periods, which was a popular movement in European countries (and their colonies) for quite a while, from the late 18th century up until early 20th century.

So, what is classical architecture? Let's take a look.

ตึกสามมุข Palatial Façade

พระราชวังบักกิงแฮม
ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
Buckingham Palace, London
© royal.uk

ตึกใหม่ของเราอุปทรงสมมาตรซ้าย-ขวา มีแผนผังเป็นรูปตัวอี (E) คือมีมุขหลักยื่นออกมาตรงกลาง และมีมุขรองขนานบข้างซ้าย-ขวา ให้ความรู้สึกภูมิฐาน สง่างาม และน่าเชื่อถือ ตึกสามมุขจึงกลายเป็นรูปแบบมาตรฐานสำหรับอาคารสำคัญขนาดใหญ่ ที่ต้องการความเป็นทางการอย่างพระราชวัง หรืออาคารที่ทำการรัฐ

The new building was symmetrical on the left and right sides. The layout formed an E shape, with a protruding entrance hall in the middle and corner pavilions on the left and right. This style gave the building an elegant, sophisticated, and credible look.

เสาเทีมา Colossal Order

คือเสาขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่บนฐานของชั้น ๑ และสูงคร่อมขึ้นไปถึงชั้น ๓ ที่ปลายประดับหัวเสาแบบกรีก-โรมัน ช่วยให้อาคารดูสง่างามมั่นคง

Colossal Order is an order whose columns span 2 stories from the second floor to the third floor, with an ornate capital decorated in Greek-Roman style. They gave a building a grand and graceful appearance.

น้ำพุเทวี (เทวี) กรุงโรม ประเทศอิตาลี
Trevi Fountain, Rome
© Andrés Nieto Porras

ซุ้มประตูชัย Triumphal Arch

มุขกลางของตึกเรามีลักษณะเช่น “ประตูชัย” แบบโรมัน เป็นตำแหน่งของโดงทางเข้าหลักของอาคาร

The façade of the central main entrance featured a Roman-style triumphal arch.

ชั้นสอง สูงศักดิ์ เห็นเด่นมาแต่ไกล Piano Nobile

ตามฐานานุศักดิ์ในงานสถาปัตยกรรมคลาสสิก ชั้นสองเป็นชั้นที่อยู่ของเจ้านาย เจ้าชวงวัง เมื่อเป็นอาคารราชการจึงเป็นชั้นของเสนาบดี มักทำชั้นนี้ให้มีเพดานสูงที่สุดประดับประดาด้วยซุ้มหน้าต่างโค้ง

The second floor (piano nobile) was the principal floor of a palazzo with the highest ceiling in the building.

ปราสาทมาดามา ที่ตูริน ประเทศอิตาลี
Palazzo Madama, Turin
© Lemillemitacoss.com

ชั้นล่างหนักแน่นมั่นคง ราวก่อด้วยหิน Piano Terra

อาคารคลาสสิกของฝรั่ง ชั้นล่างจะเป็นชั้นของป่าวหรือเป็นโรงม้า เมื่อเป็นอาคารราชการจะเป็นที่ทำงานของข้าราชการทั่วไป หรือเป็นหน่วยงานสำหรับคนภายนอกมาติดต่อ มักทำผนังก่ออิฐฉาบปูนเสาะร่อง เลียนแบบการก่อหินในสมัยโบราณ และได้กลายเป็นภาคบังคับสำหรับอาคารสาธารณะที่ก่อสร้างในยุโรป และอเมริกาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ และ ๑๙

The first floor (piano terra) was meant for servants or horse stables. The walls were typically rusticated plaster to imitate stonework.

หลักข้อที่สอง ภูมิอากาศร้อนชื้นของสยาม

ถึงจะเป็นตึกแบบฝรั่ง ถูกต้องตามไวยากรณ์คลาสสิกเป๊ะ แต่อาคารหลังนี้ได้มีการแปลงให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศร้อนและชื้นของเมืองสยาม

ด้วยนายตามาญโญ และนายกอลโล ผ่านสังเวียนการออกแบบก่อสร้างอาคารในสยามมาร่วม ๒๐ ปี แล้ว รู้ปัญหาในยามแดดจ้า อากาศร้อนจัด ไม่ก็ยามมรสุมเข้า ฝนเท ความชื้นในดินสูง ตึกคลาสสิกหลังนี้จึงมีส่วนประกอบหลายอย่างที่เพี้ยนไปจากต้นทางที่ประเทศตะวันตก

The Second Principle Siam's Tropical Climate

Despite being a perfectly classical Western building, the building was adapted to suit Siam's hot and humid weather.

Tamagno and Gollo had been working on buildings in Siam for over 20 years, so they knew all about the extreme heat, rainy days, and humid soil.

This classical building therefore had many elements that were different from their Western counterparts.

หลังคาเย็น อาคารก็จะเย็น Spacious roof ventilation

หลังคาถือว่าเป็นพื้นที่ส่วนที่รับความร้อนจากแสงอาทิตย์มากที่สุด และความร้อนที่กักไว้ภายใต้หลังคา ก็จะแผ่รังสีลงมาตามฝ้าเพดานชั้นสาม ทำให้พื้นที่ส่วนสำนักงานร้อนระอุ

นายช่างจึงมีวิธีระบายความร้อนที่กักอยู่ภายในหลังคาให้ออกไป โดยการเปิดช่องว่างระหว่างจันทันที่ได้หลังคาไว้ให้ลมเย็นจากภายนอกเคลื่อนเข้ามา และพัดพาเอาความร้อนที่กักไว้ในออกไป ช่วยลดอุณหภูมิให้กับอาคารได้

The air flows through the cavity under the roof to move the heat out. When the roof is cool, the entire building is also cool.

ระเบียบียง = กันสาด Corridor as Canopy

ตึกฝรั่งตามไวยากรณ์คลาสสิก จะไม่มีกันสาดกันแดดข้างฝรั่งรู้จักฝนเมืองสยามดี จึงออกแบบให้มีระเบียบียงทางเดิน ทำหน้าที่เป็นกันสาดบังฝนให้กับพื้นที่สำนักงานด้านใน พื้นที่ระเบียบียงจึงปูด้วยกระเบื้องซีเมนต์หินขัด ด้วยทวนน้ำทวนฝนได้ดี

Classical buildings in Western countries did not have canopies, but since these Italian masters were well familiar with Siam's climate, they designed this building to have corridors which also doubled as canopies for the office areas inside.

The floors of the corridors were thus paved with rain-resistant terrazzo tiles.

ภาพนี้ถ่ายจากด้านหลังของอาคารกระทรวงพาณิชย์ เมื่อเพิ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ ในปี ๒๔๑๕
เรียบง่าย เน้นประโยชน์ใช้สอยของแนวกันสาดเป็นหลัก
This photo of the back side of the newly built Ministry of Commerce building was taken in 1922. The façade is quite simple, focusing on the functionality of the canopies.

ภาพจาก หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
Images from Office of National Archives, Ministry of Culture

แผ่นคอนกรีตโค้งกันความชื้น Precast Concrete Vaults

ความชื้นในดินของเมืองสยามมีสูงมาก แผลอๆ ในหน้าน้ำหลากก็มีน้ำท่วมได้อีก ช่างฝรั่งจึงเรียนรู้ที่จะไม่สร้างตึกให้ติดดิน ยกพื้นชั้นล่างให้สูงขึ้นมาประมาณ ๓ ชั้นบันได แถมออกแบบให้มีแผ่นคอนกรีตโค้ง กว้าง ๒.๕ เมตร วางไว้ได้พื้นไม้ ชิดระดับดิน ป้องกันความชื้นขึ้นสู่พื้นไม้สักที่ชั้นล่างได้

In Siam, the ground was very humid, and in the water season floods were common. The Western masters knew this well enough to not build this building directly on the ground. The ground floor was elevated three steps from the ground. These arched precast concrete vaults were placed under the wooden floor panels right on the ground to prevent dampness from affecting the teak panels on the ground floor.

กันสาด คอนกรีตสำเร็จรูป Precast Concrete Canopies

สถาปัตยกรรมตามไวยากรณ์คลาสสิกจะไร้ซึ่งกันสาด แต่ในเมืองร้อนชื้นเช่นสยาม ที่แดดก็จ้า ฝนก็จัด ตึกขายคากูดอย่างของฝรั่งก็ไม่มีอาจ "เอาอยู่" กันสาดคอนกรีต ซึ่งติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคารจึงเป็นทางออกสำหรับปัญหาข้อนี้

These long precast concrete cantilever canopies at the back of the building prevented heat from sunlight as well as prevented rain from entering through the windows into the rooms.

หลักข้อที่สาม

คอนกรีตเสริมเหล็ก เทคโนโลยีก่อสร้างอย่างใหม่ แห่งยุค

ณ ช่วงเวลาที่ออกแบบก่อสร้างตึกแห่งนี้ เป็นจังหวัดวิสดุก่อสร้างชนิดใหม่ล่าสุดกำลังเป็นที่นิยม นายช่างฝรั่งจึงนำ "คอนกรีตแกนเหล็ก" เข้ามาใช้กับระบบโครงสร้างของอาคารหลังนี้ อย่างเต็มพิกัด ทดแทนโครงสร้างผนังอิฐรับน้ำหนักที่ทำกันมาแต่เดิม อันมีข้อจำกัด

The Third Principle Concrete - The latest construction innovation of the era

When this building was being designed, a new material was popular, so the Italian masters used reinforced concrete in the structure of this building. The new material replaced the typical wall bearing structure commonly used in the past, since the old method had limitations.

สำหรับตึกเรา เนื่องจากก่อสร้างด้วยระบบเสา-คาน คอนกรีตเสริมเหล็กแล้ว การใช้เข็มระเบียงที่ชั้นสอง จึงเป็นแค่เครื่องประดับรูปด้านของอาคารให้ดูคลาสสิกเท่านั้น ชั้นโด่งเหล่านี้ หากใช้โครงสร้างรับน้ำหนักอาคารเช่นในยุคก่อนหน้า เพราะระบบโครงสร้างแบบ เสา-คาน ค.ส.ล. ได้ทำหน้าที่แทนชั้นโด่งไปแล้ว

ถ่ายภาพโดย ทศพรวิทย์ ปริญญาปฏิวัฒน์
Photographed by Red Light Lab

พระที่นั่งอนันตสมาคมขณะก่อสร้าง เห็นการผูกเหล็กเส้นเพื่อหล่อคอนกรีต สำหรับใช้เป็นโครงสร้างส่วนต่างๆ ของอาคาร
Ananta Samakhom Throne Hall: Steel bars were bundled to form the concrete used in the structure of this majestic building.

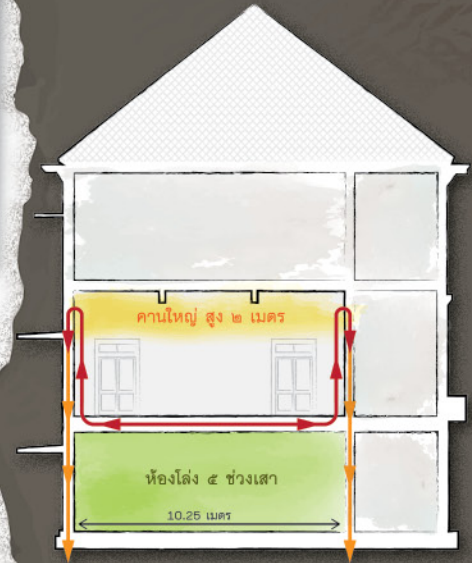

Beam and Column Structure

This building used a new structure instead of the former brick load-bearing wall structure. The beam and column structure using reinforced concrete made the walls of the building slimmer, only a foot thick, compared to brick walls which would have been 2½ feet thick.

Why?

Because the weight of the building would be shouldered by the beams and columns, not the walls. The brick walls were not meant to bear the load of the building and therefore could be thin.

แรงกระจายน้ำหนักของพื้นชั้นสอง ที่ถูกหัวแขวนไว้ด้วยคานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดใหญ่

มัทจักรยำนโครงสร้าง คานคอนกรีตยักษ์หัวพื้นชั้น ๒

อินยีนียกอลโล ได้ออกแบบให้มีคานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดใหญ่ (Spandrel Beam) วางอยู่ในแนวเดียวกับผนัง จากพื้นชั้น ๓ ลงมา ๒ เมตร (หรือเหนือประตูชั้น ๒ ขึ้นไป ๒ เมตร) ใช้แล้ว คาน ค.ส.ล. นี้ สูง (ลึก) ถึง ๒ เมตร! ที่ต้องทำคานให้ใหญ่ก็เพื่อจะได้แข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักแขวนของโครงสร้างพื้นชั้น ๒ ได้ (คือพื้นชั้น ๒ หัวแขวนอยู่กับคานใหญ่ใต้พื้นชั้น ๓ นั่นเอง!)

เพื่ออะไร?

เพื่อให้ห้องชั้นล่างมีพื้นที่กว้างขวางได้มากยิ่งขึ้น คือมีความกว้างถึง ๑๐.๒๕ เมตร โดยไม่ต้องตั้งเสาขึ้นมารับพื้นชั้นข้างบนให้กวนตา สถานที่ราชการสมัยใหม่ ต้องมีห้องขนาดใหญ่สำหรับให้บริการประชาชนจำนวนมากได้ ชั้นสองตึกเรา จึงมีเพดานสูงมากกว่าชั้นอื่น จนสร้างชั้นระเบียงโด่งประดับเป็นแนวได้

ปูนซิเมนต์ช่วยเปลี่ยนโฉมหน้าการก่อสร้างอาคารในสยาม จากวัสดุหลักเดิมคืออิฐและไม้มาเป็นคอนกรีต การก่อสร้างใช้เวลาน้อยลง และแข็งแรงมากขึ้น
Cement transformed construction in Siam, switching from using bricks and wood as main materials to concrete, which took a shorter time to construct and offered more durability.

คอนกรีต

เป็นวัสดุผสม ประกอบไปด้วยผงปูนซิเมนต์ผสมน้ำ ทำหน้าที่เป็นตัวประสาน ยึดเศษหินกรวด และทราย เข้าด้วยกัน เมื่อแข็งตัวจะมีความทนทานอย่างมาก

Concrete is a mixture consisting of portland cement and water which serves as a binder that holds rocks, gravel, and sand together. When hardened, it has rock-like strength.

ระบบ เสา-คาน คอนกรีตเสริมเหล็ก

ตึกนี้ใช้โครงสร้างอาคารแบบใหม่ แทนระบบผนังก่ออิฐรับน้ำหนักที่เข้ามาก่อนหน้า เสา-คาน ค.ส.ล. นี้เอง ที่ช่วยให้อาคารมีผนังที่บางลง คือเหลือเพียง ๓๐-๔๐ ซม. เท่านั้น เมื่อเทียบกับผนังรับน้ำหนักที่จะต้องก่ออิฐทึบทั้งผนังให้หนาถึง ๗๐-๘๐ ซม.

ทำไมเป็นเช่นนั้น?

ก็เพราะน้ำหนักของอาคารจะไปลงที่เสา-คานคอนกรีตแทน ไม่ได้ลงที่ผนังอาคารเช่นเดิม ผนังห้อง ถึงแม้จะก่ออิฐก็ตาม แต่ไม่ได้ใช้รับน้ำหนักของอาคารอีกต่อไปแล้ว จึงก่อให้บางได้

Collection of Alinari Archives – Genio Civile Archive, Florence

ตึกใหม่ หน้าตรง

ภาพนี้ถ่ายเมื่อดิกระทรวงพาณิชย์เพิ่งสร้างเสร็จหมาดๆ ในปี ๒๔๖๕ สังเกตที่สนามวงเวียนด้านหน้า ยังไม่ได้ปลูกหญ้า

New Building, Frontal

This photo was taken when the Ministry of Commerce building had just been completed in 1922. Look at the lawn at the front – there is no grass yet.

ภาพลายเส้นรูปด้านหน้าด้านหน้าที่เห็นอยู่นี้ ทำจำลองขึ้นมา ตามสไลด์สการลงสีน้ำของนายตามานโญ แบบตัวจริงไม่มีใครเคยเห็น และคาดว่าจะสูญหายไปแล้ว

The drawing of the front elevation that you are looking at now is a replica of Tamango's watercolor work.

รูปถ่ายเหล่านี้ ถ่ายขึ้นในปี ๒๕๕๐ เมื่อการอนุรักษ์ซ่อมแซมตึกครั้งใหญ่แล้วเสร็จ

คาดว่า เมื่อแรกสร้างตึกหลังนี้ในปี ๒๔๖๕ หรือเมื่อ ๑๐๐ ปีที่แล้ว ตึกใหม่คงมีรูปแบบที่ไม่ต่างไปจากนี้เท่าไร

These photos were taken in 2007 after the major renovation project was completed. Presumably, when the new building was first completed in 1922, or a century ago, it must have looked not too different from these photos.

ถ่ายภาพโดย ปิยัตต์ เหมทัต | Photographed by Piyat Hemmatat

๒๔๖๕ ก่อกระทรวงใหม่ ภารกิจ กับ ตึก เป็นหนึ่งเดียวกัน

นับจากสนธิสัญญาเบาว์ริง ระบบการค้าของสยามจำต้องเปิดเสรีมากขึ้น รัฐบาลไม่อาจผูกขาดการค้าระหว่างประเทศได้อีกต่อไป ชาวสยามจึงต้องเปิดประตูเรียนรู้โลกกว้างแห่งการค้าขายเป็นกำลังสร้างความรุ่งเรือง ท่ามกลางสถานการณ์รอบบ้านที่ผันผวน สยามต้องเร่งบำรุงการพาณิชย์อย่างเท่าทัน กระทรวง กรม กอง ถูกจัดรูปแบบใหม่ให้เข้าที่ จนในที่สุดกระทรวงพาณิชย์ก็ถือกำเนิดขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๔๖๓ โดยที่ยังไม่มีอาคารที่ทำการเป็นของตนเอง

กระทรวงใหม่ มีกรม กอง ยุคก่อตั้งที่สะท้อนบรรยากาศการค้าระดับสากล และวิทยาการพาณิชย์สมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี

กองแยกธาตุ หรือ “ศาลาแยกธาตุ” - ห้องแล็บวิเคราะห์แร่เพื่อพัฒนาเป็นสินค้าส่งออกชนิดใหม่ให้สยาม

กองสถิติพยากรณ์ - ทำนายแนวโน้มราคาพืชผลในตลาดโลก

สำนักงานกลางมาตราชั่งตวงวัด - เปลี่ยน หาบ ทะนาน โยชน์ เป็น กรัม ลิตร เมตร ไว้คุยกับชาวโลก

กรมการสหกรณ์ - สร้างแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ ให้ชาวสยามได้เป็นผู้ประกอบการ
สิ่งเหล่านี้คือแก่นแกนของอาคารกระทรวงฯ หน้าตาฝรั่งที่กำลังก่อสร้างขึ้นใหม่ และเปิดใช้อย่างเร่งด่วนในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ สอดรับกับเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

1922: Building a New Ministry Mixing mission with construction

Since the Bowring Treaty had been signed, Siam had no choice but to make its trade more open. The government no longer fully controlled international trade, and the people of Siam had to expand their horizons and learn how to trade, as that was the key to prosperity amidst a changing world. With uncertainties surrounding the country, Siam had to equip its commerce sector with readiness, and its ministries, departments, and divisions were reformed. Finally, the Ministry of Commerce was established in 1920, without its own office.

The modern Ministry of Commerce consisted of departments and divisions to handle international trade atmosphere and contemporary commerce.

Government Analytical Laboratory - A laboratory in charge of analyzing minerals to be new export products of Siam.

Division of Statistics - In charge of predicting produce prices in the world market.

Central Bureau of Weights & Measures - Converting traditional measurements into grams, liters, and meters for the rest of the world to understand.

Co-Operative Department - A source of low-interest loans for Siamese entrepreneurs.

These formed the core of this Western-looking building which was constructed and opened in a hurry in 1922, catering to the growing economy.

เชื้อเพื่อวิดิทัศน์ โดย หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
Audio-Visual Courtesy of Thai Film Archive (Public Organization)

รถยนต์ขับเคลื่อนออกจากประตูหน้ากระทรวงฯ ซึ่งปัจจุบันเป็นจุดขึ้นลงสถานีรถไฟฟ้าสนามไชย A car passing through the gate in front of the Ministry. Currently, it is the entrance of the Sanam Chai MRT Station.

การทำงานภายในศาลาแยกธาตุ Work environment in the Government Analytical Laboratory.

การทำงานในสำนักงานกลางมาตราชั่งตวงวัด เจ้าหน้าที่กำลังนำอุปกรณ์ของเอกซมาสอบเทียบความเที่ยงตรงกับมาตรฐานของกระทรวงฯ สังเกต พื้นห้องปูกระเบื้องต่างจากห้องอื่นที่เป็นพื้นไม้ เพื่อรองรับน้ำหนักของอุปกรณ์ Officers of the Central Bureau of Weights & Measures using a scale to measure the Ministry's standard reference weights. Check out the cement tiles in this room, different from other rooms which used wooden floor panels. The cement tiles were paved to shoulder the weight of the equipment.

บรรยากาศการทำงานยุคแรกที่ตั้งกระทรวงพาณิชย์ ถนนสนามไชย จากภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกไว้ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ The office atmosphere in the early days of the Ministry of Commerce building on Sanam Chai Road, captured from a short film recorded in 1934.

เสนาบดีพระองค์แรก

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ ทรงพระปรีชาด้านเศรษฐกิจและการคลังอย่างหลากหลาย และทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติอย่างยาวนาน ก่อนที่ “กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์” จะได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงพาณิชย์ ในบังคับบัญชาของ “สภาเผยแผ่พาณิชย์” ซึ่งพระองค์ก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกสภาฯ ด้วย และต่อมา ก็ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์พระองค์แรก ตามลำดับ

บริเวณหน้าอาคารกระทรวงฯ จึงมีพระอนุสาวรีย์ของพระองค์ประดิษฐานไว้ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดพระอนุสาวรีย์ฯ ด้วย

The First Minister

Prince Kitiyakara (Prince of Chanthaburi) was an expert on economics and commerce, and was therefore appointed the Minister of Finance. He remained in that position for a long time, until the Department of Commerce & Statistics was upgraded to the Ministry of Commerce, overseen by the Board of Commerce Development, of which he was the President. Later, he was appointed the Minister of Commerce.

So, at the front of the Ministry of Commerce Building, Prince Kitiyakara's statue was built. On August 21, 1972, King Bhumibol and Queen Sirikit presided over the opening ceremony of the statue.

เชื้อเพื่อวิทัศน์ โดย ทอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
© บริษัท พีซีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)
Audio-Visual Courtesy of Thai Film Archive (Public Organization)
© BEC World Public Company Limited

ตึกเก็บของล้ำค่า

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัฐบาลมีคำสั่งให้ทุกกระทรวงเผื่อระวังภัยทางอากาศ คือ อาจมีระเบิดตกและเกิดเพลิงไหม้ได้ สำหรับกระทรวงพาณิชย์ได้จัดเวรยามเฝ้าระวังเป็นพิเศษที่ห้องสำนักงานกลางมาตราชั่งตวงวัดโดยมี ขุนวิจิตรมาตรา เป็นหัวหน้าคณะ ได้เล่าว่า ที่ห้องนี้มีของสำคัญที่มีค่าอยู่มาก เช่น “แบบประดม” หรือ ต้นแบบ (Prototype) “แบบมาตรา” (Standard) และเครื่องมือของใช้ต่าง ๆ กรมกองอื่นไม่มี

โดย “แบบประดม” (Prototype) น้ำหนักหนึ่งกิโลกรัม กับ แบบประดมที่เป็นเมตร ทำจากอิริเดียม (Iridium) ผสมแพลทินัม (Platinum) ซึ่งสำนักงานชั่งตวงวัดระหว่างประเทศทำขึ้นให้ประเทศสมาชิกที่ใช้ระบบเมตริก

เรียกว่า น้ำหนักหนึ่งกิโลกรัม และ ความยาวหนึ่งเมตร ที่เที่ยงตรงที่สุดในประเทศอยู่ในห้องนี้ ตราชั่ง หรือ ไม้บรรทัดที่จะใช้ค้าขายต้องผ่านการสอบเทียบจากที่นี่เสียก่อน

Guarding Treasure

During World War II, the government alerted all Ministries to be cautious of possible air attacks, namely explosives and fire. The Ministry of Commerce appointed guards to keep a close eye on the office of the Central Bureau of Weights & Measures, led by Khun Wichitmatra. It is said that there were many valuable items in this office, like prototypes and standards of measurement that were unique to the Ministry.

These prototypes of the kilogram and the meter were made of iridium and platinum by the BIPM International Bureau of Weights and Measures for member countries in which the metric system was used.

The most accurate standard of a kilogram and a meter in this country was kept here. Any scales and rulers to be used in trade must pass through this office's verification.

ต้นแบบน้ำหนัก ๑ กิโลกรัมของประเทศไทย (National Prototype Kilogram) ที่ได้รับจากสำนักงานชั่งตวงวัดระหว่างประเทศ (BIPM) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับการเก็บรักษาอย่างดีเพื่อไม่ให้อยู่เสียความเที่ยงตรง ที่สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยปัจจุบัน นิยามสากลของน้ำหนัก ๑ กิโลกรัมได้เปลี่ยนไปโดยไม่ได้เทียบกับมวลกายภาพของวัตถุแล้ว Thailand's national prototype kilogram, given by the BIPM International Bureau of Weights and Measures in 1996. It has been well-maintained to ensure its accuracy, kept by the National Institute of Metrology (NIMT), under the Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation.

เชื้อเพื่อภาพโดย สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
Images Courtesy of National Institute of Metrology (NIMT)

ภาพกระทรวงพาณิชย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ แคว้นวัดลาดจากระเบิดสงคราม แม้จะตั้งอยู่ใกล้กับจุดยุทธศาสตร์ เช่น โรงไฟฟ้าวัดเลียบ สถานีรถไฟบางกอกน้อย และสะพานพุทธยอดฟ้า

An image of the Ministry of Commerce in 1946, safe from war explosions despite being located near strategic spots like power plant, railway station, and the Memorial Bridge which connected the two parts of Bangkok.

เชื้อเพื่อภาพ โดย ผศ. ดร. พีรศรี โพวาทอง
Image from Asst. Prof. Pirasri Povatong, Ph.D.

ข้าราชการหญิงคนแรกของประเทศ

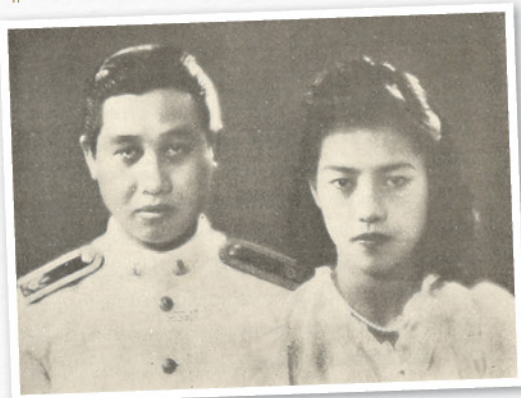
ตึกกระทรวงพาณิชย์ นอกจากจะเป็น “ออฟฟิศ บิลดิ้ง” (Office Building) แห่งแรก ๆ ของสยาม ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิตแบบใหม่ ที่เวลาส่วนตัวกับเวลาทำงานออกจากกันแล้ว ตึกหลังนี้ ที่โซนกลาง ชั้น ๓ ยังเป็นที่ทำงานของข้าราชการหญิงคนแรก ๆ ของประเทศอีกด้วย เป็นการละลายบทบาท “ข้างท้าวหลัง” ของสตรีไทยลง

โดยคุณบุญพงศ์ ฉายากุล ในวัย ๑๘ ปี ได้สอบผ่านบรรจุเข้าเป็นข้าราชการคนแรกของกระทรวงฯ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ในตำแหน่งเสมียนจัตวา แผนกสารบรรณ ซึ่งเป็นเหมือนหัวใจหลักของระบบราชการ คือทำหน้าที่ รับ-ส่ง โต้ตอบ พิมพ์เอกสาร เสนอเรื่อง ตลอดจนจัดเก็บเรื่องเข้าแฟ้ม คุณบุญพงศ์ ทำงานที่กระทรวงพาณิชย์จนเกษียณอายุราชการ

The Ministry's First Female Officers

The Ministry of Commerce was not only one of the first office buildings in Siam which reflected a modern way of life in which work and personal life was clearly separated, but the building, the central zone on the third floor to be precise, was where the Ministry's first two female officers worked. They shattered the “follower” role imposed on women at the time.

One of the two women was Boonphong Chayakul. At 18 years old, she passed the exam and became a government officer in 1940 as a clerk in the Correspondence Department, which was crucial to the government system as it was in charge of handling correspondent materials, proposals, and filing. Boonphong worked in the Ministry until her retirement.

ภาพคุณบุญพงศ์ ชุมมานนท์ (นามสกุลเดิม ฉายากุล) ข้าราชการหญิงคนแรกของกระทรวงฯ ถ่ายคู่กับสามี คุณสะอาด ชุมมานนท์ ซึ่งทำงานที่เดียวกัน Boonphong Chummanon (nee Chayakul), the Ministry's first female officer, and her husband Sa-at Chummanon, who also worked in the Ministry.

ลูกตุ้ม ไม้วัด และกะลามะพร้าว

คู่ออกใหม่ ? นี่ละ เครื่องหมายกระทรวงพาณิชย์ยุคแรก ได้รับการปั้นประดับไว้ที่หน้าห้องเสนาบดี ชั้น ๒ ของอาคาร ออกแบบโดย สมเด็จฯ เจ้าฟ้า กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ด้วยทรงเห็นว่าเครื่องชั่งตวงวัดเป็นหัวใจของการค้าขาย

Pendulum, Measuring Ruler, and Coconut Shell

Can you tell? This was the original emblem of the Ministry of Commerce. It was placed in front of the Minister's office on the second floor of the building. The emblem had been designed by Prince Naris, the prince master, as these items of measurement were key to trade.

ภาพหมู่ข้าราชการกรมทะเบียนการค้า ที่ด้านหน้าตึกบิกซ้าย ตรงกับที่ทำการกรม สันนิษฐานว่าถ่ายในช่วง พ.ศ. ๒๔๖๓ - ๒๔๖๔ โดยมีพระยาโกมารกุลมนตรี (ชิน โกมารกุล ณ นคร) ในวัย ๓๓ - ๓๕ ปี เป็นอธิบดี โดยก่อนหน้านั้นเคยเป็นดำรงตำแหน่งเลขานุการ และที่ปรึกษาสภาเผยแผ่พาณิชย์ และข้าราชการกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ A group photo of Commercial Registration officers taken at the front of the left wing in which their office was located. The image might have been taken during 1924 - 1926, during which Phraya Komarakul, at 33-35 years old, was the Director. Prior to that, Phraya Komarakul had been the Secretary and Advisor of the Board of Commerce Development, and worked in the Ministry of Finance. Later, in 1933, he became the Minister of Commerce.

พระยาโกมารกุลมนตรี (ชิน โกมารกุล ณ นคร) Phraya Komarakul

ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์)

ข้าราชการชุดแรกของประเทศไทยที่เข้ารับราชการโดยการสอบคัดเลือก (จากเดิมที่ใช้ระบบ “แบบมอง” ผู้ใหญ่เรียกตัวเข้ามาทำงาน) บรรจุที่กรมทะเบียนการค้า สำนักงานกลางมาตรชั่งตวงวัด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงชื่อ ด้วง วัด ตั้งเดิมให้เป็นระบบสากลและเที่ยงตรง เพื่อให้สยามสามารถค้าขายกับต่างประเทศได้ ความยากลำบากอยู่ที่ชาวสยามยังมีความเข้าใจเรื่องนี้น้อย และหน่วยดั้งเดิมของแต่ละท้องถิ่นก็มีชื่อเรียกและปริมาณที่แตกต่างกัน จึงต้องทำงานเชิงณรงค์ไปพร้อม ๆ กับงานด้านกฎหมายและการตรวจสอบ ซึ่งคงไม่ยากเกินความสามารถดังที่ขุนวิจิตรมาตราได้สร้างผลงานทิ้งหนังสือ และบทภาพยนตร์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ประจักษ์แล้ว Khun Wichitmatra was in the first set of government officers who had been selected through an exam (instead of the typical “recruitment” by seniors). He worked in the Department of Commercial Registration in the Central Bureau of Weights & Measures, whose task was to change the country's measurements to follow international standards and ensure precision so that Siam could trade with other countries. It was challenging as the Siamese people knew little about this matter, and each community had their own measurements. The Bureau had to raise awareness alongside working on the law and verification. The task was not too hard for Khun Wichitmatra who had proven his skills in many books and plays still well-known in the present time.

หลวงบุญยานพพาณิช (อรุณ บุญยานพ)

หรือในนามปากกา แสงทอง ในภาพอายุราว ๓๑ - ๓๓ ปี ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมทะเบียนการค้า มิมีมือหลายมือทั้งงานเขียนวรรณกรรม และบทภาพยนตร์บันเทิงคดี เรื่อง “โชคสองชั้น” ที่มีผู้ชมอย่างคับคั่ง Luang Punyamanava, at around 31-33 years old in this picture, was the Secretary of the Department of Commercial Registration. He was well-known for his literature and play scripts, loved by the Siamese audience.

ภาพงานสโมสรของเหล่าพ่อค้าหลายเชื้อชาติ ซึ่งได้รับเชิญจากอธิบดีกรมพาณิชย์ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๔ - ๖ ธันวาคม ๒๔๘๒ ณ สนามหน้าทำการกระทรวงเศรษฐกิจ An afternoon party attended by international merchants, guests of the Commercial Intelligence Department Director. The party was held during December 4-6, 1939 on the lawn in front of the Ministry of Commerce building.

หัวบันไดไม้แห้ง

เมื่อหมอกควันแห่งสงครามโลกเริ่มจางลง กระแสโลกก็ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจและการลงทุน เกิดกฎ ระเบียบ ความร่วมมือ และองค์การการค้าระหว่างประเทศหลายระบบ แม้บรรยากาศจะเข้าสู่ความเป็น "โลกเสรีทางการค้า" แต่ "ตั้งกำแพง" ก็ยังมีอยู่ ดังนั้นศิลปะในการเจรจาการค้าจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการทะลุทะลวงให้สินค้าไทยก้าวไกลในตลาดโลกมากที่สุด โดย ห้องรับรอง และ ห้องประชุมชั้น ๓ ของตึกหลังนี้ ก็เป็นอีกฉากหนึ่งของการค้าโลก เป็นทั้งจุดเริ่มต้นของการทำความคุ้นเคยเพื่อนำไปสู่เจรจาอย่างเป็นมิตรภาพ หรือส่งสัญญาณบางอย่างให้กันก่อนการประชุม หรืออาจจะพูดคุยแล้วได้ยุติกันเลยก็ได้

นอกจากแขกระดับนานาชาติแล้ว ห้องรับรองก็ยังต้อนรับแขกในประเทศอีกมากมายเช่นสมาคมพ่อค้าต่าง ๆ ลักษณะเด่นของห้องนี้คือมีความ "เปิดเผย" ให้การเจรจาดำเนินไปอย่างไร้รอยต่อ

Popular Spots

As the dust of the Second World War began to settle, the world started to bounce back driven by commerce and investment. Rules, regulations, cooperation, and international trade organizations were established. While everything seemed to head towards "free trade," there were still boundaries. The art of negotiation played a vital role in breaking such boundaries, and helped Thai products enter the international market.

The reception room on the second floor and the meeting room on the third floor of this building had witnessed many significant trade talks, which paved the way to amicable negotiations, pre-meeting signals, or solutions.

In addition to international guests, the reception room also welcomed many local guests such as merchant associations. The unique feature of the room was the "transparent" design to ensure open negotiations.

ห้องประชุมชั้น 3 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ คุณประจวบ ไชยสาส์น ประชุมร่วมกับคณะจากประเทศโปแลนด์
In a meeting room on the third floor, Deputy Minister Prajuab Chalyasan attending a meeting with a group from Poland.

ห้องรับรอง ปี 2528 คุณสุรัตน์ โอศถานุเคราะห์ ในโอกาสที่เพิ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ เรียกประชุมทีมผู้บริหารกระทรวงฯ ที่ผนังด้านซ้าย ประดับภาพกรมพระจันทบุรีนฤนาถ ส่วนด้านขวา ประดับภาพพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสนาบดี ผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวง และเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม
The reception room in 1985, a photo of Surat Osathanugrah was taken on the occasion of being appointed the Minister, in a meeting with the team. On the walls on the left and right were images of the two first Commerce Ministers, Prince Kitthayakara (Prince of Chanthaburi) and Prince Purachatra (Prince of Kamphaengphet).

ห้องรับรอง ปี 2527 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ โกศล ไกรฤกษ์
The reception room, 1984, and the Minister Kosol Krairuek.

ห้องรับรอง ปี 2532 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดร. สุบิน ปิ่นขันธ์ กับ รัฐมนตรีประเทศมาเลเซีย
Taken in the reception room in 1989, the Minister of Commerce Subin Pinkayan and a Malaysian Minister.

ตึกสวย ช่วยรับแขก

ในยุคเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทยเฟื่องฟู ราวปี 2537 อาคารกระทรวงพาณิชย์บางส่วนได้รับการปรับปรุงใหม่ ให้เป็น "ตึกรับรองแขก" โดยเฉพาะแยกจากต่างประเทศ การมีตึกสวย ๆ ย่อมสร้างความภูมิฐานให้เจ้าบ้าน ช่วยให้การเจรจากรบรื่น

"ให้แอลู ไม่ขัดตา ไม่ล้ำสมัย เข้ากับตัวตึกเดิมได้ ที่สำคัญต้องมีต้นไม้ เพราะช่วยให้ไม่เครียด ผ่อนคลาย ในยามเจรจา ให้ดูเป็นห้องรับรองมากกว่าออฟฟิศ" คุณอำนาจ คีตพรรณนา สถาปนิกผู้ออกแบบ

All about First Impression

As the country's trade boomed in 1994, parts of the Ministry of Commerce building were renovated into "reception areas," especially for international guests. The magnificent building reflected the sophistication of the host and helped make negotiations smoother.

"It must look pleasant and not outdated, while also blending with the original building. More importantly, there must be trees to create a relaxing atmosphere for negotiations. It should look more like a reception room than an office," said Amnaj Keetapanna, the interior architect who designed it.

ภาพจาก วารสารบ้านและสวน ฉบับที่ 232 (ธันวาคม 2538)

ม็อบมันนูก...กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจาก จ. จันทบุรี และบุรีรัมย์ บริเวณหน้ากระทรวงพาณิชย์ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือเรื่องรับ

รัฐสยบม็อบมันนูก 1.1 พันล้านรับซื้อในวัน

เท.9 พันล้านรับซื้อในวัน

● 'เฉลิมพล' ทุ่มพันข้าราชการทุจริตซื้อมัน

“เฉลิมพล”ของกรมพาณิชย์ประมาณ 2.9 พันล้านมารับซื้อมันสำปะหลังในและนอกให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน ผู้มีมติซื้อมันนูกด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมพาณิชย์ และหากข้าราชการมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบความผิดกรณีนี้ นายกรัฐมนตรีสั่งให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องลาออก และสั่งให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องลาออก และสั่งให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องลาออก

ม็อบ ก็มา

ในฐานะแห่ง “กระทรวงปากท้อง” พื้นที่แห่งนี้ย่อมต้อนรับม็อบเกษตรกรผู้เดือดร้อนจากราคาผลผลิตตกต่ำด้วย เช่น ม็อบมันสำปะหลัง ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ผู้ชุมนุมขู่ว่า จะเทมันสำปะหลังจำนวน 1 ตันที่หน้ากระทรวงฯ โชคดีที่เหตุการณ์นั้นไม่เกิดขึ้น ชาวกระทรวงพาณิชย์เล่าว่า เมื่อม็อบมาที่กระทรวงฯ เราต้องผ่นตัวไปเป็นฝ่ายต้อนรับ จัดหาน้ำ หาข้าว และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ชุมนุม ควบคู่ไปกับการรับฟังข้อเรียกร้องและการแสวงหาข้อสรุป บางครั้งเราเจออยู่หลายวันเนื่องจากราคาพืชผลเกษตรย่อมเกี่ยวกับโยงกับราคาในตลาดโลก

ม็อบมาชุมนุมที่หน้ากระทรวง และยุติที่ห้องประชุมชั้น 3 เมื่อแกนนำได้เจรจากับรัฐมนตรี

Mobs and More Mobs

As the Ministry in charge of ensuring the people were fed, there have been many mobs of farmers affected by dropping produce prices. For instance, in February 1997, a group of cassava farmers gathered out here, threatening to pour a ton of cassava in front of the Ministry. Luckily it did not come to that. Officers of the Ministry recalled that when mobs visited the Ministry, they had to greet them, give them water and food, and facilitate them, while also listening to their demands and coming up with solutions. Some negotiations took days, as produce prices were dependent on the international market.

These mobs could camp out in front of the Ministry, and dispersed when their leaders had spoken to the Minister in the meeting room on the third floor.

ร้าง แล้ว เริ่ม

กว่า ๘๒ ปี ที่ตึกแห่งนี้ เป็นที่ทำการของกระทรวง “ปากท้อง” ของคนไทย ภารกิจย่อมมากเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว สวนทางกับพื้นที่ที่จำกัด ทำให้กรม กอง ในสังกัดต้องออกไปก่อตั้งยังพื้นที่อื่น เกิดความไม่สะดวกในการบริหารงาน จนเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ กระทรวงพาณิชย์ได้รับมอบที่ดินขนาดใหญ่ในจังหวัดนนทบุรี สำหรับก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ จึงได้เริ่มทยอยย้ายหน่วยงานออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และย้ายออกไปทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๔๗

ตึกแห่งนี้จึงร้างลง เพื่อรอภารกิจใหม่ ที่กำลังจะเริ่มต้นขึ้น

Vacated and Waiting

For 82 years, the building had been home to the Ministry that had fed the Siamese people. As its mission grew, the Ministry required more space, and its departments and divisions had to relocate elsewhere. In 1989, the Ministry of Commerce was given a large plot of land in Nonthaburi Province to build a new office. Its departments started to move out from this building in 1999, and it was fully vacated in 2004.

So, the building became deserted, waiting for a new mission.

เล่าใหม่ในตึกเก่า มิวเซียมใหม่ในตึกเรา

ตึกกระทรวงพาณิชย์รับใช้การการทำงานมากกว่า ๘๐ ปี เมื่อกระทรวงย้ายไปที่ใหม่ ตึกเราก็ร้าง ไร้ผู้คนที่เคยขวกไขว่ เจียบเหงา ทรดโทรม หากเปรียบตึกเราเป็นคน ก็คงสูงวัย เหี่ยวเฉาและอ่อนแอไปตามวัย จำเป็นต้องศัลยกรรมตกแต่งกันครั้งใหญ่ บำรุงเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง สวยงาม เพื่องานใหม่ หน้าที่ภารกิจใหม่

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ หรือ Discovery Museum คือภารกิจใหม่ของตึกเก่า เป็นการปรับเปลี่ยนฟังก์ชันใหม่จากตึกสำนักงานเป็นมาเป็นพื้นที่การเรียนรู้ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ และตึกเราหลังนี้จะทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราว องค์ความรู้แบบใหม่ออกไปสู่สังคม ทั้งในรูปแบบของการนิทรรศการ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

แต่ก่อนที่ไปดูว่า มิวเซียมแบบใหม่บอกเล่าเรื่องอะไร มาดูกันก่อนว่า เราได้ทำตึกเก่าที่ทิ้งร้างให้กลับมากแข็งแรง สวยงามดังตอนที่สร้างเสร็จใหม่เมื่อ ๑๐๐ ปีก่อนอย่างไรบ้าง

ยกเครื่องตึก (เก่า) เรา

ตึกเราต้องปรับเปลี่ยนฟังก์ชันใหม่ เป็นการยกเครื่องใหม่จากการออกแบบมาเพื่อเป็นสำนักงาน มาสู่การเป็นมิวเซียมที่เป็นพับลิกสเปซ

ปรับเปลี่ยนอย่างไร ที่ไม่เปลี่ยนคุณค่า

คือการปรับเปลี่ยนการใช้สอย ดัดแปลง และพัฒนาตึกเพื่อตอบโจทย์การใช้งานใหม่ โดยคงรักษาคุณค่าของตัวตึกไว้ แต่เพิ่มการใช้งานแบบใหม่เข้าไป การปรับเปลี่ยนวิธีการใช้สอย เป็นวิธีการหนึ่งเพื่ออนุรักษ์ตึก ช่วยในการยืดอายุของอาคาร และป้องกันการถูกทิ้งร้าง

การยกเครื่องตึกเราใหม่ โดยการอนุรักษ์ให้เหมือนกับตึกสำนักงานเมื่อแรกสร้างมากที่สุด แล้วจึงสร้าง "มิวเซียมสยาม" พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ในตึกเก่านี้ เป็นเรื่องใหม่ที่ท้าทายและน่าสนใจอย่างยิ่ง

Restoring the Old Building

With a new purpose, the old building had to be renovated from an office building to a museum which was meant to be a public space.

How did they restore it without destroying its original value?

The answer was to repurpose, adapt, and develop the building to suit the new mission while still maintaining its original value. New functions were added and the building was adapted using adaptive reuse strategy to preserve its heritage value, extend the life of the building, and prevent it from being deserted.

Our building was restored with an aim to preserve its original appearance as much as possible, and Museum Siam was later built into the building. It was indeed an interesting challenge.

New Take on Old Building A new museum in our old building

After 80 years of service as the Ministry of Commerce office, the Ministry relocated to a new location, and our building became vacant, without the crowds that had given it liveliness. The building became dead and deteriorated. If it were a person, it would be an elder who grew old and weak with age. A major renovation was called for – it is time to inject life back into the body, restoring its strength for a new mission, a new purpose.

Discovery Museum was the old building's new mission. The building was repurposed from an office building into a public learning space. Our building was given a new mission to tell new stories and share new knowledge to the public through exhibitions and educational programs.

Before we learn more about what stories the new museum tells, let's take a look at how we brought this old, deserted building back to its former glory when it was first completed a century ago.

ยกเครื่องตึกเราอย่างไร

ก่อนเริ่มทำการซ่อมแซมปรับปรุงพบว่า นอกจากปัญหาอาคารทรุดโทรมตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมแล้ว สภาพภายนอกและภายในตึก มีปัญหาปูนฉาบแตกร้าวและหลุดร่อน บัวปูนปั้นและองค์ประกอบตกแต่งอาคารชำรุดเสียหาย และการตกแต่งเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ใช้สอยในแต่ละยุคแต่ละสมัย ทำให้เสียคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม

ในการปรับปรุงตึก เราจึงพยายามนำเอาคุณค่าทางสถาปัตยกรรมในแต่ละส่วนกลับมาให้เหมือนดั้งเดิมและยังสามารถรองรับฟังก์ชันใหม่ได้อีกด้วย

เราทำอะไร มาดูกัน

How Was Our Building Restored?

Before the restoration project began, it was found that the structure of the building had deteriorated with time, and both the interior and exterior had cracked and chipped plaster. The cornices and decorative elements had also been damaged. Previous redecoration projects at different times also deprived the building of its historical and architectural values.

In the restoration project, we tried to recover the building's architectural heritage while still ensuring the building was suitable for the new functions it was meant for.

How did we do this? Let's take a look.

หลังคา

เดิมตามหลักฐานภาพถ่ายเก่ามุงหลังคาด้วยกระเบื้องซีเมนต์รูปว่าว แต่ถูกเปลี่ยนเป็นกระเบื้องซีเมนต์โมเนียยุคหลัง ส่วนพื้นที่ภายในใต้หลังคากันผนังเป็นห้องสำหรับเป็นห้องเก็บของ เราเสริมความแข็งแรง เปลี่ยนไม้ระแนงกระเบื้องว่าว และซ่อมแซมรางระบายน้ำใหม่

The Roof

As seen in old photos, the building's roof had originally been covered with cement roof tiles, which were later replaced by Monier roof tiles. The attic was divided into storage rooms.

We strengthened the structure by changing the battens, replacing the tiles with cement roof tiles, and fixing the gutters.

ผนังและฝ้า

ฝ้าเพดานในหลายห้องได้มีการทำฝ้าเพิ่มอีก ๑ ชั้น เป็นฝ้ายิปซัมบอร์ดฉาบเรียบทาสีและเจาะยึดฝ้าเพดานคานเดิมจนเกิดการกระทบกับฝ้าของเดิม มีการตกแต่งผนังอาคารปูนฉาบของเดิมด้วยการติดวอลล์เปเปอร์และกรุ ผนังเบาดี้โครงไม้อัดทาสีปิดผนังเดิมทำให้เกิดความเสียหายกับผนังเดิม เราทำการรื้อผนังต่อเติมซ่อมแซมส่วนที่เสียหาย ปรับสภาพให้เหมือนเมื่อแรกสร้าง

The Walls and Ceilings

In the previous renovation efforts, the ceilings in several rooms had had another layer of gypsum boards installed, attached to the original ceilings, which had affected the original ceilings of the building. For the walls, the old plaster walls had been covered with wallpaper and fabricated walls. Plywood structures had been erected to cover the old walls, which had done some damage.

What we did was fixing the damaged parts so that they looked the same as when they had first been built.

พื้น

ซ่อมแซมพื้นใหม่ให้ใกล้เคียงกับสภาพเดิมมากที่สุด พื้นไม้ของเดิมได้ถูกรื้อออกบางส่วนและก่อสร้างห้องนำใหม่บนโครงสร้างของเดิม บางส่วนมีการปูพรมปิดทั้งหมดเพื่อให้เกิดความสวยงามตามยุคสมัย ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายต่อพื้นไม้พอสมควร ส่วนในพื้นที่ชั้นล่างเมื่อเปิดพื้นพบว่าใต้พื้นมีแผ่นคอนกรีตรอบเป็นรูปโค้งอีกชั้นเดิมพื้นที่ เป็นส่วนที่สถาปนิกออกแบบมาเพื่อป้องกันความชื้นจากพื้นดิน

The Floors

The floors were restored to be as similar to the original as possible. Formerly, the wooden floors had been partially removed and toilets had been built on the old structure. Carpets had been installed as that was the trendy thing to do at the time, but this had done some damage to the wooden floors.

The floor of the ground floor, when uncovered, had a layer of concrete vaults covering the entire floor. The architect of the building had designed this to prevent the dampness from the ground from damaging the wooden floor.

บันได

พบว่าบันไดไม้ทั้งสามจุดภายในอาคารมีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ โดยเฉพาะโครงสร้างบันไดซึ่งได้รับการออกแบบและก่อสร้างด้วยเทคนิคการก่อสร้างขั้นสูง มีเพียงปัญหางานไม้ตกแต่งบันไดซึ่งทรุดโทรมจากการใช้งานไปตามกาลเวลา เราซ่อมแซมส่วนที่เสียหาย ไม้บัวตกแต่งบันไดแตกร้าวหรือผิวไม้ชำรุดเป็นรอย เป็นต้นให้แข็งแรงดั้งเดิม และเรายังเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดเตรียมพื้นที่การเรียนรู้ ด้วยการจัดทำลิฟต์ในตึกเก่า ระบบปรับอากาศระบบไฟฟ้าและการสื่อสาร รวมถึงระบบสุขาภิบาล

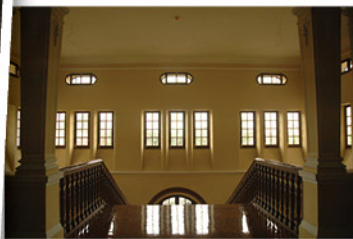
ทั้งหมดนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่ง ที่เราทำการยกเครื่องตึกเก่าของเราใหม่ เปลี่ยนฟังก์ชันจากสำนักงานรองรับการเป็นพัับลิกสเปซ

The Stairs

The three stairs were still in good shape, because the design and construction had been done with advanced techniques. Only the wooden decorative elements had been run down with time. We therefore fixed what was broken, such as the cracked surfaces of the wood.

We also added some elements for convenience befitting a learning space, such as an elevator in the old building, air conditioning, electrical system, telecommunication system, and sanitary system.

These were some of the things we did to renovate our old building, transforming it from an office building to a public space.

Learning from the Old Building

During the restoration of the old Ministry of Commerce building, we found some evidence that reflected the design concept and the use of materials by the Italian architects and engineers.

We learned of the genius of the architects in designing this building to suit the tropical climate, how ventilation had been designed to reduce the heat under the roof, and how the canopies could protect the building from both rain and southward sun path. The corridors had been designed to tolerate and drain out rainwater. Light could bathe in through cleverly and beautifully designed openings.

We also learned that the engineers had implemented modern construction techniques like reinforced concrete to give this building the durability needed to stand strong after a full century.

The old building has shown us the wisdom of architecture, as well as new knowledge.

(You can go back to the first gallery to learn about the design and construction.)

ความรู้จากตึกเก่า

การบูรณะปรับปรุงตึกกระทรวงพาณิชย์เดิม ได้มีการค้นพบหลักฐานสำคัญที่เชื่อมโยงและสะท้อนให้เห็นแนวคิดในการออกแบบและการเลือกใช้วัสดุของกลุ่มสถาปนิกและวิศวกรชาวอิตาลีเป็นอย่างดี

เราได้เห็นถึงความชาญฉลาดของสถาปนิกในเรื่องของการออกแบบ ที่มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศ การไหลของลมภายในตัวตึก ระบายความร้อนใต้หลังคา กันสาดกันฝนและแดดอ่อนมิได้กระเบื้องทางเดินที่รองรับและระบายน้ำฝนได้ดี ช่องที่ให้แสงลอดผ่านสวยงามอย่างมีฟังก์ชัน

เรา ได้เรียนรู้ว่า วิศวกร นำเอาเทคนิคการก่อสร้างสมัยใหม่ คือ ตอกริตเสริมเหล็กมาใช้ทำให้ตึกนี้มีความแข็งแรงรองรับการใช้งานมาได้เป็นร้อยปี

ตึกเก่า ทำให้เราได้เห็น ภูมิปัญญาในการสร้างตึกที่สวยงาม และความรู้สมัยใหม่แฝงอยู่

(สามารถย้อนกลับไปดูวิธีการออกแบบและเทคนิคการก่อสร้างในห้องที่ ๑ อีกครั้ง)

มิวเซียมใหม่ ในตึกเก่า

เมื่อ ๑๕ ปีก่อน มิวเซียมสยาม เป็นพิพิธภัณฑ์รูปแบบใหม่ เน้นการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม ด้วยการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องและสื่อการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เสริม เป็นการกระตุ้นให้เกิดความอยากรที่จะค้นหาค้นคว้าความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งใหม่ที่สร้างให้อยู่ในตึกเก่า

การออกแบบจึงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างตึกเก่า กับ พิพิธภัณฑ์ที่ทันสมัยเพื่อสื่อให้เห็นถึงยุคสมัยและกาลเวลาที่เปลี่ยนไป และยังมีเชื่อมโยงภายในและภายนอกตึกโดยการใช้ “รุ้ง” เป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายจากอดีตสู่ปัจจุบัน

มิวเซียมใหม่ในตึกเก่า จึงเป็นรูปแบบของพื้นที่ใหม่ที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้อย่างสนุกสนานและเพลินให้กับคนไทยทุกเพศทุกวัย

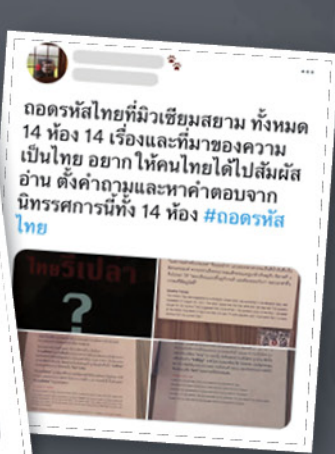
New Museum, Old Building

Established 15 years ago, Museum Siam is a new concept of museum, focusing on interacting with its visitors through new storytelling techniques, modern media, and technology, to stimulate curiosity and the desire to discover new things. It is a new concept housed inside an old building.

The design illustrates the difference between the “old building” and the “new museum.” This depicts the different eras in which they existed. The inside and outside of the building are connected using a rainbow sculpture, which symbolizes the transition from the past to the present.

This new museum in the old building is a new concept of space that stimulates curiosity, making your learning experiences fun and pleasant for all.

เคยเดินกับคิวเรเตอร์ของมิวเซียมสยามมาก่อน ก็ยังเก๋กว่าเขาซะนะ ยิ่งจัดห้องเรียนคือแซะแรมมาก

มิวเซียมในไทย ที่เราว่าดี พัฒนุ้รติณ โกลสินทร์ interactive รูปบ/เนื้อหาคือดีเลย propaganda ม้อยๆ มิวเซียมสยาม creative มีอารมณ์ muply believe it or not ที่พิพทยาองแปลกๆ หายาก storyของแต่ละคือน่าสนใจ

Snook O Replying to ... เยอะแยะคะ ลองไปดูนะคะ ทุกห้องมีสตาฟประจำทุกจุด สงสัย มีข้อสงสัยสอบถามสตาฟได้เลยคะ ;)

รศการความเป็นไทยที่มีวชิรมสยามคือ แซะตั้งแต่เริ่มเดินจำอันเจ้า แซะไปหมด ความตลก

ส่วนตัวชอบห้องไทยวิทยามากที่สุด เป็นห้องเรียน 4 ยุค ครูก็เปลี่ยนไปตามยุค

เล่าให้เราฟังหน่อย

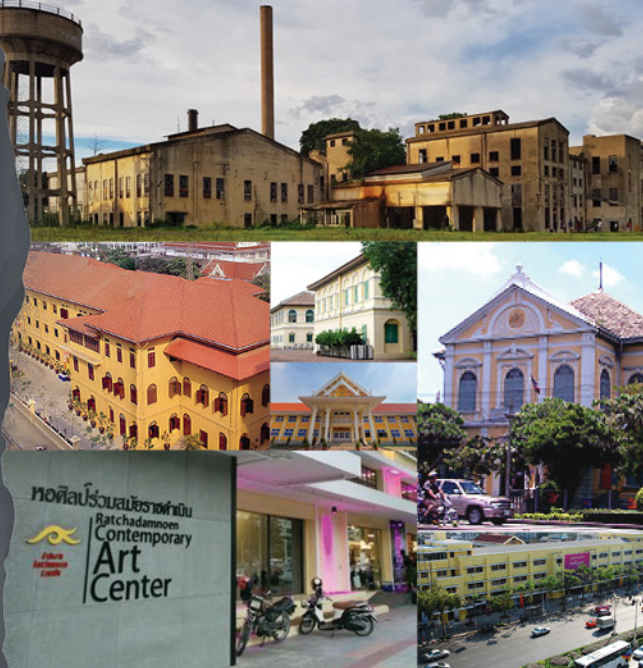
เราสร้างมิวเซียมแบบใหม่ในตึกเก่ามาเป็นระยะเวลา ๑๕ ปีแล้ว นิทรรศการถาวร ๒ เรื่อง และหมุนเวียนอีกเกือบ ๓๐ เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ อีเว้นท์ประจำปีทีทุกคนรอคอยอย่างโนท์ แอน เดอะ มิวเซียม หรืองานทอล์ค และเวิร์คช็อปหรือการตระเวนมิวโบายไปทั่วประเทศ

มิวเซียมสยามในตึกเก่านี้ ได้สร้างแรงบันดาลใจ ความทรงจำ หรือสร้างประสบการณ์ให้กับแฟนคลับ (คนไทย) อย่างไรบ้าง และเหล่าแฟนคลับอยากเห็นมิวเซียมสยามทำอะไรหรือเล่าเรื่องอะไรอีกบ้าง มาดูกัน

Tell Us More

Our new museum has been in this old building for 15 years, and we have organized two permanent exhibitions and around 30 rotating exhibitions. We have also run educational programs and the much anticipated event of the year, Night at the Museum. We have brought you talks, workshops, and Muse Mobile exhibitions nationwide.

How has Museum Siam in this old building inspired or created memories for its fans? What do our fans want to see from Museum Siam? What stories do they want us to tell? Let's see.

ตึกเก่า (รอกการบอกเล่าเรื่องราว) สร้างความทรงจำในอนาคต

การนำตึกเก่ากลับมาใช้งานใหม่ เป็นมากกว่าการเก็บรักษา แต่มันกลายเป็นเครื่องมือเพื่อบันทึกความทรงจำของชุมชน ของเมือง เป็นการสร้าง 'พื้นที่ใหม่' เพื่อบรรจุเรื่องราวในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นห้องแห่งความทรงจำขนาดใหญ่ที่จะเติบโตไปพร้อมกับชุมชน เมือง

"๑๐๐ ปี ตึกเรา" เราได้เล่าเรื่องราวของตึกมิวเซียมสยาม ด้วยความตระหนักถึงคุณค่าของตึกเก่า ที่มีเรื่องเล่า มีความทรงจำ ยังมีตึกเก่า บ้านเก่า ที่บันทึกความทรงจำ ประวัติศาสตร์ของชุมชน และเมืองอีกมากมายที่ยังรอการบอกเล่าเรื่องราวใหม่ๆ จะเป็นอย่างไร หากเราเปลี่ยนตึกเก่าให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ เป็นพิพิธภัณฑ์ ของพวกเรา และเป็นพื้นที่ใหม่ที่จับบันทึกความทรงจำของชุมชนทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

Old Buildings, New Stories, and Future Memories

Giving an old building a second life is more than just preserving it, but it keeps alive the community's memories while also creating a new space to form current stories and future memories. It is a large space of memories, ready to grow with its community and town.

In "A Century of Our Building," we told stories of Museum Siam's building, focusing on its heritage, stories, and memories. There are plenty of other buildings and houses containing memories and community heritage, waiting to be told through a new perspective. What if we could turn those buildings into our public learning spaces, new areas where we could form memories of the past, present, and future?

ตึกเก่า New Take on Old Building เล่าใหม่

ปี ตึกเรา A Century of
Our Building
Rediscovering years of changes and memories

ด้วยความร่วมมือของ
มิวเซียมสยาม
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

In Collaboration with
Museum Siam,
National Discovery Museum Institutin
Thai Film Archive (Public Organization)

เรื่องเพื่อวัตถุจัดแสดง
กองชั่งตวงวัด
กรมการค้าภายใน
กระทรวงพาณิชย์
กึ่งกาญจน์ เลิศสำราญเรืองรมย์
ชมเชยสตูดิโอ

Objects on Display Collections of
Bureau of Weights and Measures,
Department of Internal Trade,
Ministry of Commerce
Kingkarn Lertsamranruengrom
Chomchei Studio

เรื่องเพื่อภาพประกอบ
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
กรมศิลปากร
หน่วยปฏิบัติการวิจัย
The Arc of Memory
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฝ่ายมาตรวิทยาเชิงกล
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
พิพิธภัณฑ์ผ้า
ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ
อรนุช โอสดานนท์
รศ. ดร. กุณฑลทิพย์ พานิชภักดิ์
ผศ. ดร. พีรศรี โพวาทอง

Photographs Courtesy of
Office of National Archives,
Ministry of Culture
the Arc of Memory
Research Unit,
Chulalongkorn University
Mechanical Metrology Department,
National Institute of Metrology (Thailand)
Ministry of Higher Education,
Science, Research and Innovation
Queen Sirikit
Museum of Textiles
Oranuch Osathanon
Assoc. Prof. Kundoldibya Panitchpakdi, Ph.D.
Asst. Prof. Pirasri Povatong, Ph.D.

เรื่องเพื่อวิดีโอทัศน์
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)

Audio-Visual Courtesy of
Thai Film Archive (Public Organization)
BCC World Public Company Limited

ขอขอบคุณ
อ. ภูธร ภูมะธน
ศ. ดร. สุรพล วิรุฬห์รักษ์
จิระนันท์ พิตรปรีชา
จุฑามาศ ดีทองงาม
นำพงศ์ นิมสุข
ทิพาวรรณ วรรณมหินทร์
นัทฤกษ์ ยอดตราช
ภิรมพี ธีรรัตน์
เหมือนวิจิตร มีทรัพย์
ธนพล นิมพาลี

Special Thanks to
Phuthorn Bhumathon
Prof. Surapon Wirunrak, Ph.D.
Chiranan Pitpreecha
Juthamad Deethonggam
Nampong Chimsook
Tipawan Wannamahin
Natthakit Yodrach
Bheamrapee Dhuraratana
Muanwijit Meesup
Thanapon Chimpalee

ขอขอบคุณ
จร จุฑารัตนกุล
บุญทิพา สิมะสกุล
ฉวีวรรณ จันทนภุมมะ
สุพัตรา ศรีสุข

จงดี วิริยะรัตนพร
วิไลวรรณ ท้าววงศ์ศรี
สุนิษา สมิตะศิริ
ณัฐชา เบญจนาสุทธธี
พนิด กุลศิริ

จรัส กิตติสมบุรณ์
นงพร สเลลานนท์

อำนาจ คีตพรรณนา
ม.ร.ว. นันทอง ทองใหญ่
พ.ด.ท. พิทยา เกิดศิริ
รศ. ดร. กรรณิการ์ สุธีรัตนภิรมย์
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
บริษัท ภูภาคกร จำกัด
วทันญา เทพหัสดิ
บริษัท บานาน่า สตูดิโอ จำกัด
สินวัตร ธีระพงษ์รามกุล
อดิเทพ เวณจันทร์

บรรณาธิการภาษาอังกฤษ
นภาพน รุ่งวิฑู

Curated by
มิวเซียมสยาม

ออกแบบและก่อสร้างนิทรรศการ
บริษัท แพลน โมทีฟ จำกัด

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เลขที่ ๔ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
National Discovery Museum Institute 4 Sanam Chai Road, Phra Nakhon, Bangkok 10200
tel: 66 (0) 2225 2777 fax: 66 (0) 2225 2775
www.museumiam.com | facebook.com/museumiamfan

สำนักนายกรัฐมนตรี

okmd

PLAN MOTIF

ปี ตึกเรา

A Century of Our Building

Rediscovering years of changes and memories

